

ELS DRETS HUMANS I L'ORGANITZACIÓ LES NACIONS UNIDES (ONU)

Drets humans i educació. Curs 2018/2019
Prof. Ana Ancheta Arrabal

Adaptat de la Publicació de les Nacions Unides DPI /1967 98-03917 març
1998 25M i altres documents de la organització

Nacions Unides en la Carta fundacional

Nosaltres els pobles de les Nacions Unides estem resolts:

- a preservar les generacions venidores del flagell de la guerra que, dues vegades durant la nostra vida, ha infligit a la Humanitat sofriments indicibles,
- a reafirmar la fe en els drets fonamentals de l'home, en la dignitat i el valor de la persona humana, en la igualtat de drets d'homes i dones i de les nacions grans i petites,
- a crear condicions sota les quals puguen mantenir-se la justícia i el respecte a les obligacions emanades dels tractats i d'altres fonts del dret internacional,
- a promoure el progrés social i a elevar el nivell de vida dins d'un concepte més ampli de la llibertat, i amb tals finalitats

Nacions Unides a la Carta fundacional

- a practicar la tolerància i a conviure en pau com a bons veïns,
- a unir les nostres forces per al manteniment de la pau i la seguretat internacionals,
- a assegurar, mitjançant l'acceptació de principis i l'adopció de mètodes, que no s'usarà la força armada si no és al servei de l'interès comú, i
- a emprar un mecanisme internacional per promoure el progrés econòmic i social de tots els pobles,
- hem decidit unir els nostres esforços per realitzar aquests designis

Per tant, els nostres respectius governs, per mitjà de representants reunits a la ciutat de San Francisco, que han exhibit els seus poders plens, trobats en bona i deguda forma, han convingut en la present Carta de les Nacions Unides, i mitjançant aquest acte estableixen una organització internacional que es denominarà les Nacions Unides.

Nacions Unides a la Carta fundacional

Capítol I. Propòsits i principis. Article 1

Els propòsits de les Nacions Unides són:

1. Mantenir la pau i la seguretat internacionals, i amb aquest fi: prendre mesures col·lectives eficaces per prevenir i eliminar amenaces a la pau, i per suprimir actes d'agressió o altres trencaments de la pau; i aconseguir per mitjans pacífics, i de conformitat amb els principis de la justícia i del dret internacional, l'ajust o arranament de controvèrsies o situacions internacionals susceptibles de conduir a trencaments de la pau.
2. Fomentar entre les nacions relacions d'amistat basades en el respecte al principi de la igualtat de drets i al de la lliure determinació dels pobles, i prendre altres mesures adequades per enfortir la pau universal.
3. Realitzar la cooperació internacional en la solució de problemes internacionals de caràcter econòmic, social, cultural o humanitari, i en el desenvolupament i estímul del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals de tots, sense fer distinció per motius de raça, sexe, idioma o religió.
4. Servir de centre que harmonitze els esforços de les nacions per aconseguir aquests propòsits comuns.

Les Nacions Unides s'esforcen per crear una cultura de drets humans a tot el món. Els acords legalment vinculants més amplis que s'han negociat sota els auspicis de l'ONU són el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics i el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals.

NACIONES UNIDAS

Tots dos textos es van aprovar en 1966 i van entrar en vigor en 1976. Com que les seues disposicions tenen caràcter políticament obligatori, això suposa un pas cap a davant per a la Declaració. La majoria dels països són part en les dues Convencions, la qual cosa facilita la supervisió internacional de la pràctica dels drets humans.

Gran part de la labor de les Nacions Unides es basa en els principis fonamentals dels drets humans expressats en la Declaració Universal dels Drets Humans.

Des que la Declaració Universal es va convertir en legislació internacional, s'han establert moltes altres convencions i organismes especialitzats amb la finalitat de supervisar i aconseguir uns nivells en el compliment dels drets humans en assumptes concrets com són els drets dels refugiats, dels treballadors i dels infants.

Entre els majors assoliments de les Nacions Unides s'explica el d'haver establert un cos inclusiu de legislació sobre drets humans. Per primera vegada en la història, existeix un Codi Universal de Drets Humans que totes les nacions poden subscriure i al qual poden aspirar tots els pobles.

Des de 1948, s'han negociat en les Nacions Unides prop de 60 tractats i declaracions sobre drets humans.

Entre ells hi figuren:

1948: Convenció per a la Prevenció i la Sanció del Delicte de Genocidi

1951: Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats

1965: Convenció Internacional sobre l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació Racial

1979: Convenció sobre l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació contra la Dona

Des de 1948, s'han negociat en les Nacions Unides prop de 60 tractats i declaracions sobre drets humans.

Entre ells hi figuren:

1984: Convenció contra la Tortura i altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants

1989: Convenció sobre els Drets de l'infant

1990: Convenció Internacional sobre la protecció dels drets de tots els treballadors migratoris i de les seues famílies

ELS DRETS HUMANS I L'ONU

En 1968, les Nacions Unides van celebrar la primera Conferència Internacional sobre Drets Humans a Teheran (Iran).

La proclamació de la Conferència va posar en relleu el vincle entre drets civils i polítics i drets econòmics, socials i culturals.

Vint-i-cinc anys després, en 1993, les Nacions Unides van organitzar la Conferència sobre Drets Humans a Viena (Àustria).

La Declaració de Viena i el Programa d'Acció subratllen la naturalesa universal dels drets humans i la necessitat de lluitar contra totes les formes de racisme, discriminació, xenofòbia i intolerància. Igualment, destaquen els drets de les dones, els infants, les minories i els pobles indígenes.

ELS DRETS HUMANS I L'ONU

El 20 de desembre de 1993, després de gairebé 50 anys d'esperances frustrades, l'Assemblea General va votar unànimement a favor de crear el lloc d'Alt Comissari per als Drets Humans, que coordina el programa de l'ONU sobre drets humans i fomenta el respecte universal cap a aquests.

Nomenat pel Secretari General i aprovat el nomenament per l'Assemblea General, el primer Alt Comissionat va ser José Ayala-Lasso, d'Equador, que va començar a exercir el seu càrrec el 5 d'abril de 1994.

En la dècada dels noranta, les Nacions Unides van assistir a un augment significatiu en el nombre d'activitats relacionades amb els drets humans en les operacions de camp. Segons les exigències de la situació, aquestes activitats incloïen el control de violacions de drets humans, l'educació, la formació i altres serveis d'assessorament.

Des de 1945, les Organitzacions No Governamentals han contribuït de manera decisiva a l'obra de les Nacions Unides, en relació amb els Drets Humans, com a fonts d'informació i com a impuls per a dur a terme autèntics canvis.

ELS DRETS HUMANS I L'ONU

Durant gairebé mig segle, les Nacions Unides han reconegut la necessitat d'establir un **Tribunal Penal Internacional** per jutjar i castigar persones responsables de crims contra la humanitat i que seria una peça clau dins d'un nou sistema de protecció internacional dels drets humans.

En 1948 van considerar per primera vegada la possibilitat d'establir una **cort internacional permanent per enjudiciar el genocidi, els crims de lesa humanitat, els crims de guerra i l'agressió**. L'Assemblea General de l'ONU del 9 de desembre va afirmar que “en tots els períodes de la història el genocidi ha infligit grans pèrdues a la humanitat” i que està “convençuda que, per alliberar la humanitat d'un flagell tan odiós, es necessita la cooperació internacional”(Resolució 260-III).

A causa d'això, es va adoptar la **Convenció sobre la Prevenció i Sanció del delictes de Genocidi (1948)**. L'article I d'aquesta Convenció afirma que el genocidi, comès en temps de pau o de guerra, és un delictes de dret internacional que les parts contractants es comprometen a prevenir i sancionar.

Així mateix, l'article VI dicta que les persones acusades de genocidi o actes relacionats seran jutjades per un tribunal de l'estat en el territori del qual l'acte va ser comès o davant la Cort Penal Internacional que siga competent respecte a aquelles parts que n'hagen reconegut la jurisdicció.

ELS DRETS HUMANS I L'ONU

- Seguint la conclusió de la Comissió segons la qual l'establiment d'una cort internacional per processar persones responsables de genocidi o altres crims de gravetat similar era desitjable i possible, l'Assemblea General va establir un comitè per preparar propostes per a l'establiment d'aquesta cort.
- El comitè va preparar un estatut del projecte en 1951 i un estatut del projecte revisat en 1953.
- No obstant això, l'Assemblea General va decidir posposar la consideració de l'estatut del projecte pendent de l'adopció d'una definició d'agressió.

ELS DRETS HUMANS I L'ONU

Es va seguir considerant periòdicament la possibilitat d'establir la Cort Penal Internacional, fins que l'any 1992 l'Assemblea General va sol·licitar a la Comissió de Dret Internacional la preparació d'un projecte d'estatut d'una Cort Penal Internacional.

En 1993 es cometen crims de lesa humanitat i de genocidi a Iugoslàvia, i es va establir el Tribunal Penal Internacional per a l'ex-Iugoslàvia. Exactament igual que per al cas de Rwanda.

La Comissió va completar el seu treball en el projecte de l'estatut per a una Cort Penal Internacional i, en 1994, es va sotmetre a l'Assemblea General. L'Assemblea General va crear el Comitè *ad hoc* per a l'establiment d'una Cort Penal Internacional.

En la 52a sessió, al desembre de 1997, l'Assemblea General convoca una conferència de plenipotenciaris per a l'establiment d'una Cort Penal Internacional que finalment s'adopta amb una convenció a Roma, del 15 de juny al 17 juliol de 1998.

ELS DRETS HUMANS I L'ONU

L'Estatut de Roma de la Cort Penal Internacional va ser adoptat el 17 de juliol de 1998 amb 120 vots a favor, 7 en contra i 21 abstencions, i va ser obert immediatament a signatura.

L'Estatut de Roma va entrar en vigor l'1 de juliol de 2002, d'acord amb el seu article 126.

- La Cort està formada per la Presidència, la Divisió de Perjudici, l'Oficina del Fiscal i el Registre. Compta amb 18 jutges, triats per l'Assemblea d'estats membres per un període de 9 anys.
- No pot haver-hi dos jutges de la mateixa nacionalitat. Ells s'encarreguen de triar-ne el president, mentre que el fiscal és triat per votació secreta per l'Assemblea d'estats part.
- La Cort té la seu a l'Haia, però pot reunir-se en altres llocs.

ELS DRETS HUMANS I L'ONU

La Resolució de l'Assemblea General 49/1834, de 23 de desembre de 1994, declara el període de deu anys que comença l'1 de gener de 1995 “el Decenni de les Nacions Unides per a l'Educació en els Drets Humans”.

Una major atenció internacional, afavorida pels mitjans de comunicació, ha destacat la urgència del respecte pels drets humans.

Milers de persones i grups ciutadans arreu del món estan lluitant pels seus drets i les seues llibertats.

El treball de les Nacions Unides en aquest camp està lluny de concloure. Encara hi ha milions de persones al món les llibertats i els drets fonamentals de les quals són atacats o suprimits: tortura, violació, sistemes judicials corruptes, esclavitud, gana, falta de serveis sanitaris, d'habitatge, d'higiene i d'aigua.

Resolució de l'Assemblea General 49/1834 de 23 de desembre de 1994

La resolució estableix que “l'educació en l'esfera dels drets humans ha d'abastar més que el mer subministrament d'informació i constituir en canvi un procés ampli que dure tota la vida, pel qual els individus, siga quin siga el seu nivell de desenvolupament i la societat en què visquen, aprenguen a respectar la dignitat dels altres i els mitjans i mètodes per garantir aquest respecte en totes les societats”.